

bi vsled takega slabega dela brezdvomno zadela ista usoda, kakor je zadela Ruse v pomorstvi bitki proti Japoncem.

d Cel otok bo izginil. Kakor javljajo iz Bournemouth, morje silno izpodkoplje morsko obrežje okoli otoka Wigha, ki leži ob južni obali Angleške. Tekom časa je morje odtrgalo cele pokrajine. Vse raznovrstne nasipe, ki so jih postavili za obrambo obali, je morje razdejalo in odneslo. Pred 100 leti se je zrušilo v morje nad 100 orolov zemlje, ž njo tudi neka vas. Na nekaterih krajih morje z veliko silo udara v obale otoka, tako da kmalo zopet odtrga komad zemlje in ustvari nov otok. Zato je opravičena bojazen, da bo morje s časom raztrgalo celi otok na komade in ga počrilo.

d Koliko stanejo vojaške vaje? Na letošnjih vojaških vajah pri Tešinu je bilo okroglo 63.000 vojakov. Na dan stane vsak vojak 2 kroni, to iznaša za 28 dni 56 kron za vsakega vojaka, a za vseh 63.000, do 528.000 kron. Potem so še stroški za prevažanja, strelivo, poljske odškodnine, kar znaša vse 14 mil. kron. Skupno stanejo vojaške vaje nad 17 in pol mil. kron.

d Medvedje — preroki zgodnje zime. V postojniškem okraju, ob kranjsko-brvaški meji in kočevskih gozdih se klatijo medvedje in prikazujejo zdaj tu zdaj tam. Kmetje in lovci, ki so prišli na sled, povzemajo iz tega, da dobimo letos zgodnjo zimo.

Najnovejše novice.

Sv. Anton v Slov. gor. Da se v zadnjem času večkrat čita ime našega kraja po časopisih, to že poskrbe prebivalci sami. Toda, žalibog, ni vselej častno za Sv. Anton, kar se nudi čitatelju po časnikih. Tako tudi mislim, bodo naslednje vrstice precej neprijetne nekaterim tega kraja. Imamo pri nas novo veteransko društvo; vsa čast onim, ki so jo spravili v življenje. Pa menim, da njih delo pri naših veteranih ni obrodilo tistega sadu, kakor so ga pričakovali ti narodnjaki. Čujte torej, dragi sosedi! Naši veterani priredili so v nedeljo dne 14. vinotoka t. l. v prostorih gostilničarja Alt-a viansko trgatv. Bilo je lepo gledati te slovenske korenjake v krasnih novih uniformah, ko so se postavljali v vrsto, da jih je mladi svet kar zavidal, med tem ko so stareji z nekim zadovoljstvom gledali na svoje čile rojake. Pa kako smo ostrmeli, ko se „hauptman“ postavi pred vrsto ter zakriči: „hab' tak!“ Tako torej, to društvo obstoječe iz samih Slovencev, ima nemško povelje! Debelo smo se spogledali. Pa to iznenadenje se je poleglo, ko je naš rojak stotnik v živih besedah spodbujal naše veterane h krepkemu delovanju. Živijo-klici so doneli vrlenu govorniku. Začela se je tombola, kjer so nekateri dobitki vzbujali občen smeh. Ko pa je že zabava priklopela do vrhunca, nastopi tudi neki mlad govornik. Postala je tišina, kajti vsak je bil radoveden, kaj nam pove ta tuji gost. Pa, kako smo se začudili, ko nam ta z navdušenjem v jedernatih besedah oriše, kako naj delujemo, da ne bomo podlaga tujčevi peti. Prav je imel, ko je rekel: na svoji zemlji bodi Slovenec sam svoj gospod, torej proč z nemškim poveljem pri veteranskem društvu, proč z njim za vselej, saj ima tudi slovenski jezik izraze za povelja. A, kaj si misliš, dragi čitatelj, kaj je bila posledica tega govora? Nakrat se je slišalo nekoliko glasov, ki so kričali: „ven ž njim, (z govornikom namreč), mi hočemo nemško komando!“ In to se je zgodilo pri Sv. Antonu v Slov. goricah, ne kje na nemški meji, ampak v sredi slovenskega ozemlja. Žalostno, da se more kaj takega prigoditi v slovenskem Sv. Antonu.

Novo politično in gospodarsko društvo. Namestništvo je potrdilo pravila „Političnega in gospodarskega društva Straža“ s sedežem v Šoštanj. Ustanovno zborovanje se vrši v kratkem. Društvo želimo, da doseže svoj cilj v polnem obsegu, da se mu poroči v doglednem času iztrebiti v Šaleški dolini še isto trohico nemške golazni, katera po vladni milosti še tam obstoji.

Ponarejeni bankovci za 20 K so začeli zadnje dni zopet krožiti, posebno po Dolenjskem. Vtihatipijo se tudi lahko k nam na Štajersko, zato pozor!

S šole. Nadučitelj v Jarenini g. Jožef Slekovec je stopil v pokoj, za njegovo dolgoletno in izvrstno službovanje mu je izrekel deželni šolski svet priznanje. Štirirazredna ljudska šola na Polzeli se razširi v petrazredno. Prestavljen je učitelj g. Ivan Kavčič od Zg. Št. Kungote v Remšnik.

Nagle smrti je umrla v Škofji vasi pri Celju krčmarja Janeza Adama žena. V nedeljo je še stregla gostom, drugi dan je že bila mrtva.

Nesreča. V četrtek 11. t. m. se je hlapec ptujskega prošta peljal s praznim vozom od Meestnega vrba proti Ptuj. Vsled nepaznosti hlapčeve sta se mu konja splašila in dirjala na vso moč po precej strmem klancu navzdol. Med potom je proštov voz trešil z vso silo v nasproti prihajajoči voz gospe Vibmer. Pri tem se je voz z neprevidnim hlapcem prevrnil, a se k sreči ne njemu ne trem osebam, ki so bile na Vibmerjevem vozu, ni nič zgodilo, pač pa je odbilo proštovemu konju zadnjo levo nogo nad kopitom.

Brežice. Večletna pravda gosp. dra. Josipa Straška, okrožnega zdravnika v Brežicah, in sanitetne občine okolica Brežice zoper okrajni zastop brežiški se bliža koncu in se konča s popolno zmago slovenskega stališča v tem vprašanju. Slovenska večina prejšnjega okr. zastopa ni hotela več plačevati ogromnih stroškov za lečenje okrajnih ubogih trem zdravnikom, odpravila je prosto izbero zdravnikov in ni g. dr. Straška imenovala okrožnim zdravnikom. Preje se je na leto plačevalo čez 4000 kron le za lečevje okrajnih ubogih, prispevek za okrožnega zdravnika pa znaša le 1500 kron, tedaj vsako leto 2500 kron dobička. Leta 1903 so Nemci zopet dobili večino v okrajnem zastopu in prvi korak je bil, da so gosp. dr. Strašku kratkomalo ustavili plačo; novi okrajni zastop je zopet plačeval stroške za lečenje ubogih trem zdravnikom mesto enemu, seveda v prvi vrsti na korist ljubljence nemške večine dr. Hans Höllerja, občinskega zdravnika v Brežicah. Okrajni zastop se je skliceval na to, da gosp. dr. Höller ni bil formalno obveščen o sklepu okrajnega zastopa leta 1902., s katerim se je dr. Strašek imenoval okrajnim zdravnikom. Četudi zakon nikjer ne predpisuje takega obvestila, četudi je bil dr. Höller prizadet le v svojih interesih, ne pa v svojih pravicah, postavil se je tudi deželni odbor na stališče, da je imenovanje nepostavno. Politične oblasti so se držale pasivno kot sploh tedaj, kadar se gre za slovenske pravice. Dr. Strašek je že leta 1903. nastopil pravdno pot in 20. oktobra 1905 se je pravda končala pri okrožni sodnji v Celju s tem, da je okrajni zastop popolnoma podlegel. Tedaj se je deželni odbor spomnil, da sodišča nimajo pravice soditi o veljavnosti te službene pogodbe (!) in je celo zadevo spravlil pred državno sodišče; najvišje sodišče je pa že preje priznalo kompetenco sodišča.

Državno sodišče je aprila 1906 zavrglo pritožbo deželnega odbora kot neutemeljeno; nato je višje deželno sodišče dne 14. septembra 1906 potrdilo prvo razsodbo in okrajnemu zastopu naložilo vse stroške. Seveda to ni še dovolj in se hoče okrajni zastop pritožiti še na najvišje sodišče, četudi očitno brez upa zmage. G. dr. Josipa Straška in sanitetno občino zastopa g. dr. Ivan Bankovič, odvetnik v Brežicah, okrajni zastop gg. dr. Jabornegg iz Celja in dr. Hoehenburger iz Grada, deželni odbor pa je zastopal sedanji minister dr. pl. Derschatta. V teku pravde je okrajni zastop protizakonito plačeval zdravniške stroške trem zdravnikom, mesto le enemu in na ta način vsako leto v vodo vrgel 2500 kron, tedaj za tri leta 7500 K; vrhu tega mora plačati ogromne pravdne stroške, približno 3500 K, tako da davkoplačevalce stane trmoglavost nemške večine najmanj 11.000 K (enajsttisoč kron)! Kdo bo to povrnil? Ali morda gg. baron Moscon, Priklmayer, Faleschini, Schniderschitsch, dell Calt in drugi? Kaj ne, lepo gospodarstvo! Sedaj se menda pač oči odpro tudi onim Slovincem, ki volijo v okrajni zastop z Nemci. Prihodnji okrajni zastop pa naj tem možem stopi na kurja očesa; naj iz svojega žepa plačajo te stroške.

Sedanji okrajni zastop, ki bi se moral že spomniti letos razpustiti, še vedno protipostavno posluje; nastaviti hočejo svojega živinozdravnika, ki seveda ne bo slovenski razumel, četudi bi državni živinozdravnik zadostoval, če bi izpolnjeval svojo dolžnost. Sedanji okrajni zastop hoče še nastaviti novega nezmožnega tajnika, seveda se piše Faleschini! To delo pa je lahko opravljal obenem doseđaj tajnik hranilnice, preje tajnik Posojilnice. Kdor bo še volil v okrajni zastop te gospode, mesto kmete, ta je slep in gluhi in je sam svoj sovražnik. To ljudi je treba kmalu pomesti iz okrajnega zastopa. Ako vsak kmečki volilec stori svojo dolžnost na dan volitve in odda svoj glas pravim kmečkim prijateljem, potem bo za vselej odklenkalo gospodstvu brežiške gospode v okrajnem zastopu.

Društvena naznanila.

Katoliško delavsko društvo v Mariboru priredi dne 21. t. m. v svoji novi dvorani Flössergasse 4 veliko otvoritveno veselico.

„Dekliška zveza bralnega društva „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slov. Goricah“ priredi dne 28. oktobra t. l.

gledališko predstavo: „Dve materi“ s petjem in z dekliškimi govori.

Bralno društvo za ljutomersko okolico priredi dne 4. novembra t. l. tombolo v prostorih g. J. Vaupotiča. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo za ljutomersko okolico uprizaro dne 25. novembra t. l. igrokaz „Raz Marijino srce“ v veliki dvorani g. J. Kukovca v Ljutomeru.

Št. Pavel pri Preboldu. Kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 23. oktobra ob 3. popoldne veselico z novo igro in srečolovom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Is Šmartna pri Slovenjgradcu. Naše bralno društvo priredi dne 4. novembra, to je v nedeljo po prazniku Vseh Svetnikov ob 4. popoldne velikansko veselico v Narodnem domu v Slovenjgradcu. Poleg izbranih pevskih točk, katere bodeta popevala dobroznana moški in mešani zbor šmartinski, igrala se bo velika žaloigra „Mlinar in njegova hči“. To je menda prvi slučaj, da si upa preprosto kmečko bralno društvo prirediti tako veliko in težavno igro. Igrali bodo namreč sami člani šmartinskega bralnega društva. Ker je uprizaritev take igre zvezana z mnogimi težkočami in stroški, a igralci bodo napeli vse moči, da igra izvrstno izpade, zato upamo, da nas bodo cenjeni okoličani v obilnem številu obiskali. Tudi brate Korošce povabimo in jih sagotovo pričakujemo. Natančni vzpored objavimo v prihodni številki „Slov. Gosp.“ — Rojaki slovenski, posebno pa ti kmečko ljudstvo, pridite gledat to igro. Igra je nadvse zanimiva, igra se leto za letom po vseh mestnih gledališčih ravno o Vseh Svetnikih. Zatorej pridite in se nasmajajte nad krasnimi prizori, ki se bodo dogajali pred vašimi očmi. Povejte tudi znancem, da vas bo obilo. Na svidenje!

Svarilo!

Kakor sem zvedel, me še vedno z zlobnim namenom — izpodkopači duhovski ugled — nekateri obrekujejo pri sorodnikih in rojakih v Brezjem. Vse tiste svarim enkrat za vselej, še nadalje pogrevati „Štajercere“ klevete, katere je c. kr. okrožno sodišče v Celju po vestni preiskavi spoznalo kot neutemeljene in zato z dopisom c. kr. okr. sodišča v Šoštanj dne 8. septembra t. l. naznanilo svoj odstop od tožbe. Ako bi to ne pomagalo, bom prisiljen postopati proti lažnjivcem sodnijskim putem, kar bi moglo zlasti za uradne osebe imeti neprijetne posledice.

Št. Jurij ob južni Zelenici, dne 18. okt. 1906.

Jakob Rabuza,
kaplan škalski.

Prošnja.

Dne 14. oktobra t. l. popoldnu ob 2. uri je uščil grozen požar v vasi Mihalovec posestnikom Fr. Čander, Fr. Valovec in vdovi Urs. Setine hiše, gospodarska poslopja in orodja s pridelki polja in vinogradov. Žalostno-nemo, brez streha, brane in obleke, obdani od jokajočih otrok gledajo pone-srečeni v prihodnost in — zima se približuje.

Podpisani odbor trka na namiljena srca in v imenu pogorelcov mlo prosi blagohotnih milodarov v pomoč in tolažbo. Darovi se naj pošljejo župnemu uradu v Dobovi, kateri bode iste po odboru nesrečnim izročil. Odbor za nabiranje milodarov pogorelcem v Mihalovcih:

S. Gajšek,
nadučitelj,

Ant. Pernat,
župnik,

L. Potočnik,
učitelj.

Tržne cene

v Mariboru od 6. oktobra do 13. oktobra 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	50	—	—
ječmen		14	—	—	—
ovna		15	60	—	—
koruza		16	—	—	—
proso		15	60	—	—
ajda		15	—	—	—
semo		4	40	—	—
slama		4	—	—	—
šola	1 kg	—	80	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	7	—	—
str		—	40	—	—
surovo maslo		2	00	—	—
maslo		2	—	—	—
špik, svež		1	52	—	—
selje, kralo		—	82	—	—
repa, krala		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„		—	80	—	—
selje	100 glav	9	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Loterijske številke.

Dne 13. oktobra.

Linc 66, 22, 76, 81, 85.

Trst 53, 4, 26, 11, 81.